

A Fővárosi Ítéltábla a Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Pálvölgyi Miklós ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Rátky és Társa Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Rátky Miklós ügyvéd) által képviselt Bp2017 Világbajnokság Szervező és Lebonyolító Nonprofit Kft. (alperes címe) alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. április 6. napján kelt 122.P.20.465/2018/9-I. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. és 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a ... e-mail címre a megbízott cégek, vállalkozások szerinti bontásban küldje meg, hogy mely cégekkel, vállalkozásokkal kötött megbízási szerződéseket az alperes, milyen tevékenységekre, munkálatokra kötött megbízási szerződéseket e cégekkel az alperes, és mennyibe kerültek pontosan az e megbízási szerződésekben megrendelt tevékenységek, szolgáltatások.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 38.100 forint perköltséget.

Ítéletének indokolásában ismertette a Budapesten megrendezendő Úszó-, Vízilabda-, Műugró, Műúszó és Nyíltvízi Világbajnokság megvalósításához szükséges létesítményfejlesztéséről szóló 2015. évi XXXIII. törvény 1. § (1) bekezdésében, (2) bekezdésében, (3) bekezdésében, 1. számú mellékletében, Magyarország Alaptörvénye 39. cikk (2) bekezdésében, az Infotv. 1. §-ában, 3. § 5. pontjában, 26. § (1) bekezdésében, 27. § (3) bekezdésében, 29. § (3) bekezdésében, 31. § (5) bekezdésében, 30. § (7) bekezdésében írtakat, utalt továbbá a 32/1992. (V. 29.), a 34/1994. (VI. 24.), a 12/2004. (IV. 7.), a 21/2013. (VII. 19.), valamint a 8/2016. (IV. 6.) AB határozatban foglaltakra.

Rámutatott arra, hogy a jogvitát a régi Pp. szabályai alapján bírálta el, ugyanakkor a Kúria által felállított, az új Pp. jogalkalmazási kérdéseivel foglalkozó konzultációs testület 2018. január 12-én tartott ülésén elfogadott állásfoglalások 23. pontja szerint a Pp. alkalmazásában az ügy a bíróság előtt akkor indul meg, amikor a fél az eljárást megindító beadványát először előterjeszti, így a perben az új Pp. rendelkezéseit kellett volna alkalmaznia.

Akként foglalt állást, hogy az alperes hatásköri kifogása nem megalapozott.

Osztotta a felperes azon álláspontját, hogy az Infotv. 31. § (5) bekezdésének rendeltetése az, hogy elkerülhetőek legyenek a járásbírók közötti hatásköri viták: amennyiben az adatkezelő tevékenységének jelentősége, jellege a helyi kereteket meghaladja, a jogvita törvényszéki hatáskörbe tartozik. A perbeli esetben az alperesnek a világbajnokság szervezésére irányuló tevékenysége a helyi kereteket meghaladja, tekintettel arra, hogy az alperes létrehozásáról rendelkező 2015. évi XXXIII. törvény 1. §-a szerint a törvény mellékletében felsorolt ingatlanokon a vizes világbajnokság érdekében beruházásokat kell eszközölni, amelyeknek lebonyolítása az alperes feladatkörébe tartozik. A törvény 1. melléklete 185 ingatlant tartalmaz, melyek közül 25 (helyesen 45) Balatonfüreden, 3 Vecsésen, 2 Balatonfűzfőn található. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a törvény ösztársadalmi jelentőséget tulajdonított annak a sportrendezvénynek, amelynek lebonyolításával kapcsolatos előkészítői és szervezői feladatok letéteményese kizárólag az alperes.

A 2015. évi XXXIII. törvény hatálya - az 1. § (1) bekezdése szerint - az 1. mellékletben felsorolt ingatlanokra, a világbajnokság megrendezéséhez szükséges, illetve azzal összefüggő, azt kiszolgáló beruházásokra és felújítási tevékenységekre, a beruházással összefüggő beszerzésekre, közigazgatási hatósági eljárásokra, valamint a világbajnokság megrendezésével és szervezésével összefüggő egyéb beszerzésekre terjed ki.

A törvény értelmében [1. § (2) bekezdés] a beruházás megvalósítása, a világbajnokság megrendezése és szervezése kiemelkedően fontos közérdek, az ezek érdekében kötendő szerződések halasztást nem tűrő, kiemelkedően fontos közérdek célját szolgáló szerződéseknek tekinthetők, amelyek teljesítéséhez kiemelkedően fontos közérdek fűződik.

A 2. § (2) bekezdése értelmében a 2017. évi világbajnokság megrendezésével kapcsolatos egyes feladatok irányítását és lebonyolítását a 100%-os állami tulajdonban álló Bp2017 Világbajnokság Szervező és Lebonyolító Nonprofit Kft. végzi.

Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdéséből és az Alkotmánybíróság 32/1992. (V. 29.), a 34/1994. (VI. 24.), a 12/2004. (IV. 7.), a 21/2013. (VII. 19.), valamint a 8/2016. (IV. 6.) AB határozataiból levezethető, hogy az alperes közfeladatot ellátó szerv, tekintettel arra, hogy közpénzt kezel, ezért főszabály szerint az adatnyilvánosság biztosítására köteles. Az alperes nem bizonyította a perben azt az állítását, hogy a felperes által kiadni kért szerződéseket az ún. "for profit" tevékenységből finanszírozta. Nem jelölte meg, hogy a jegyértékesítésből és a szponzorációs tevékenységből származó bevétel mennyiben tekinthető "for profitnak", miért és milyen körülményekre tekintettel, mely szerződések esetén állapítható meg, hogy a gazdálkodás eredménye elvált a működéshez rendelkezésre bocsátott közpénztől.

Az adat megismerhetősége szempontjából az ellátandó feladat közcélúsága bír relevanciával az egyéb közfeladatot ellátó szerv esetében. Jogszabály határozza meg, hogy mely tevékenység minősül közfeladatnak. Az alperes nemcsak a sportról szóló 2004. évi I. törvény 49. § h) pontja, hanem annak d) pontja szerinti közfeladat ellátásában is közreműködik. A 2015. évi XXXIII. törvény 2. § (2) bekezdése szerint az alperes a versenysport állami finanszírozása keretében megvalósult világbajnokság megrendezésével kapcsolatos egyes feladatok irányítását és lebonyolítását végezte, mint 100%-os állami tulajdonban álló nonprofit kft., így közvetlenül részt vett a közfeladat végrehajtásában.

Az alperes elismerte, hogy a világbajnokság megrendezése körében a létesítményfejlesztés és a sportinfrastruktúra kialakítása jogszabályban meghatározott közfeladat, ugyanakkor nem jelölte meg, hogy a felperes által kiadni kért adatokat tartalmazó szerződések milyen arányban jöttek létre ezeknek a közfeladatoknak az ellátására, és milyen további szerződések kötöttek egyéb célra.

Az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján az is megállapítható, hogy a kiadni kért adatok közül azok, amelyek az alperes által megkötött szerződések szerződő feleire vonatkoznak, közérdekből nyilvános adatok, mivel - az ellenkező bizonyítottsága hiányában - a központi költségvetés felhasználására vonatkoznak.

Megállapítása szerint az alperes által hivatkozott eseti döntés tényállása a jelen jogvitára nem irányadó, mivel a felperes az Infotv. 30. § (7) bekezdésének megfelelő kérelemmel élt.

Az adatkérés nem túl általános, arra vonatkozó tényállítás hiányában, hogy az alperes rendelkezik-e és ha igen, egyáltalán milyen szerződésekkel.

Az alperesnek nem kell továbbá új adatot előállítania. A felperes kérelme nem arra irányult, hogy az alperes a szerződésekben szereplő közérdekű adatokat bizonyos szempontok szerint csoportosítsa, az adatszolgáltatást az alperes akár úgy is teljesítheti, hogy az összes szerződést, vagy azok releváns adatait megküldi a felperesnek. Az alperes személyi erőforrásokra való hivatkozása azért nem bír jelentőséggel, mert amennyiben az adatkiadás iránti igény teljesítése - akár aránytalan - munkaráfordítással jár, az adatkezelő az Infotv. 29. § (3) bekezdése és a 301/2016. (IX. 30.) Kormányrendeletben írtak alapján a közérdekű adat iránti igény teljesítéséért költségtérítést igényelhet.

Az alperes nem vitatta, hogy kötött olyan szerződéseket, amelyekre az adatigénylés vonatkozik, a fentiek alapján közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat kezel. Az alperes az adatmegtagadás jogszerűsége hiányában az igényelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok kiadására köteles.

Mellőzte a felperes által felajánlott tanúbizonyítást, miután az alperes nem tett tényállítást arra nézve, hogy mi a "for profit" tevékenység eredménye és annak mennyiben van jelentősége a közérdekű adatkiadási kötelezettsége szempontjából, így nem tudható az sem, hogy alkalmas-e a felajánlott bizonyítás az alperesi állítás alátámasztására.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Másodlagosan az első fokon hozott határozatnak a Pp. 380. § b) pontja és 391. §-a alapján történő hatályon kívül helyezését indítványozta.

Anyagi és eljárási jogszabálysértésként az Infotv. 30. § (7) bekezdésében, a 2015. évi XXXIII. törvény 1. §-ában, 13. §-ában, a Sporttörvény 49. § h) pontjában, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. § (2) bekezdés c) pontjában, az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 1. § (2) bekezdés e) pontjában, az Infotv. 31. § (5) bekezdésében, 26. § (1) bekezdésében, 3. § 5. pontjában, valamint 27. § (3) bekezdésében írtakat jelölte meg.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság hatáskör hiányában járt el a jogvita elbírálása során. Fenntartotta azon jogi érvelését, miszerint az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet át kellett volna tennie a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz. Önmagában ugyanis az a körülmény, hogy a társaság létrehozataláról szóló 2015. évi XXXIII. törvény 1. mellékletében felsorolt 185 ingatlan közül 25 (helyesen 45) Balatonfüreden, 3 Vecsésen, 2 pedig Balatonfüzfőn található, nem elegendő a törvényszéki hatáskör megállapításához. A közérdekű adat kiadása iránti perben eljáró bíróság hatáskörét nem az ingatlanok fekvése, hanem a működési kör, azaz a gazdasági tevékenység végzésének földrajzi helye és hatóköre szerint kell vizsgálni.

Mivel nem közigazgatási szerv, hanem gazdasági társaság, erre tekintettel nem rendelkezik eljárásjogi értelemben vett hatáskörrel, vagy illetékességgel. Székhelye az **alperes címe** szám. A 2015. évi XXXIII. törvény mellékletében felsorolt ingatlanok fekvésének nincs közvetlen joghatása

a gazdasági tevékenységére. A téves interpretációból adódó eljárásjogi szabálysértés olyan lényeges, amely elegendő a Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésre.

Álláspontja szerint nem tartozik az Infotv. személyi és tárgyi hatálya alá, nem minősül az Infotv. 26. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabály szerinti egyéb közfeladatot ellátó szervnek. A 2015. évi XXXIII. törvény 13. §-ának és a Sporttörvény 49. § h) pontjának összevetésével megállapítható, hogy tevékenységét a jogalkotó nem utalta közfeladat-ellátási szerepkörbe. A világbajnokság megrendezése körében csakis a létesítményfejlesztés és a sportinfrastruktúra kialakítása tekinthető jogszabályban meghatározott közfeladatnak, tekintve, hogy a közérdek és a közfeladat nem egymásnak megfelelő tethető fogalmak.

Önmagában az állami tulajdonlás mértéke nem eredményezi szükségszerűen a közfeladat ellátói státust.

Oldalán hiányzik az állami/nemzeti vagyonnal való gazdálkodás. Az elsőfokú bíróság a közfeladat jogi fogalmának értelmezésénél a fiskális értelmezést fogadta el. Ez azonban az állami vagyonra szóló 2007. évi CVI. törvény, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 100/K. §-ának hatályon kívül helyezésének ténye és az irányadó bírósági gyakorlat alapján nem elfogadható. Tevékenységét jogszabály nem minősíti közfeladatnak.

A felperes keresetében az alapítástól kezdődően kéri általános jelleggel valamennyi szerződéses adat kiadását. A megkötött szerződések „bekérése” olyan adatigénylés, amely a társaság gazdálkodásáról való teljes kép kialakításához szükséges és alapul szolgálhat a társaság adatigénylő általi ellenőrzésére, elszámoltatására. Az Infotv. 30. § (7) bekezdéséhez fűzött indokolás világosan fogalmaz: a társaság átfogó, a gazdálkodásának célszerűségét, eredményességét, valamint törvényességét érintő ellenőrzés lefolytatására nem az adatigénylő, hanem külön törvényben meghatározott szerv - az Állami Számvevőszék - jogosult.

A közérdekű adat kiadása iránti per nem szolgálhat arra, hogy az adatigénylő a korábbi igénylését pontosítsa, bővítse, vagy szűkítse kénye-kedve szerint, sőt arra sincs lehetőség, hogy olyan adatok birtokába jusson, amelyek az eredeti adatkérésének nem voltak tárgyai, annak nem kellően egyértelmű jellege miatt. E körben utalt a Legfelsőbb Bíróság Pfv.20.962/2009/4. számú döntésére.

Álláspontja szerint a felperesi adatigénylés vagy új szempontú csoportosítást kíván meg, az a nyelvtan és a logika szabályai alapján így értelmezhető, vagy ha nem ez a megfelelő interpretáció, akkor a felperesi adatigénylés nem kellően egyértelmű.

Változatlanul fenntartotta **tanú1** gazdasági igazgató és **tanú2** belső ellenőr tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát. Előadása szerint a keresetben megjelölt szerződések nem közpénzzel történő gazdálkodás eredményeképpen kötöttek, hanem szabadpiaci, saját bevételi forrásból, jegyértékesítésből és szponzorációs tevékenységből. A rendelkezésre álló adatokból nem lehet jelen pillanatban ennél pontosan meghatározni a "for profit" tevékenységének körét, a felajánlott bizonyítás az ezzel kapcsolatos felperesi aggályokat alkalmas lett volna tisztázni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján.

Az alperesi fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelemre és ellenkérelemre figyelemmel, azok keretei között gyakorolta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt

nem talált (Pp. 380. §). Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan eljárási szabálysértést sem, mely az ügy érdemére kihatott volna, és emiatt szükséges lenne az elsőfokú eljárás megismétlése, vagy kiegészítése (Pp. 381. §).

A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a jogvitában a régi Pp. szabályai alapján járt el.

Az új Pp. hatálybalépését követően indult eljárásokban - ahogyan arra az elsőfokú bíróság is rámutatott - vitás volt, hogy a perre alkalmazandó eljárási szabályokat az adatkiadása iránti kérelem adatkezelő részére történő megküldésének időpontja, vagy - az adatkiadás iránti kérelem nem teljesítése esetén - a keresetlevél benyújtásának időpontja határozza meg. Tekintettel arra, hogy az adatkiadásra vonatkozó rendelkezések anyagi jogi szabályok, továbbá arra, hogy a bírósági szakasz a keresetlevél benyújtásával indul meg, a közérdekű adat kiadása iránti perekben alkalmazandó eljárási szabályokat a keresetlevél benyújtásának időpontja határozza meg. Miután a keresetlevél 2018. február 2. napján érkezett a bíróságra, a jogvitában az új Pp. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az ügy érdemi eldöntésére ugyanakkor nem hatott ki az a tény, hogy az első fokon eljáró bíróság - utóbb felismerve téves álláspontját - a régi Pp. szabályai alapján járt el.

Az alperes hatásköri kifogása tekintetében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában foglaltakra visszautal. A másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy az elsőfokú bíróság által pontosan és részletesen ismertetett alperesi feladatok ellátása - a 2017. évi világbajnokság megrendezésével kapcsolatos feladatok irányítása és lebonyolítása - nincs területileg korlátozva, erre tekintettel az alperes országos illetékességű szervnek minősül.

Az Infotv. 31. § (5) bekezdésében írt országos illetékesség egy gazdasági társaság esetében nehezen értelmezhető, hiszen a cégeknek - jogszabályban meghatározott - illetékességük nincs. A bírói gyakorlat ugyanakkor egységes abban, hogy ha az adatkezelők tevékenysége területileg nem határolható be, országos illetékességűnek tekintendők, a velük szemben közérdekű adat kiadása iránt indított per elbírálása törvényszéki hatáskörébe tartozik.

A Pp. 237. § (2) bekezdése szerint, ha a perfelvételi nyilatkozat nem terjed ki valamely lényeges tény vonatkozásában a bizonyításra, vagy a felek között vita van abban, hogy valamely tény bizonyítása mely felet terheli, a bíróság az (1) bekezdésben foglaltakon túl tájékoztatja a feleket a bizonyíték rendelkezésre bocsátása, illetve a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, valamint a bizonyítás esetleges sikertelenségének következményeiről is.

Ez a rendelkezés azt a célt szolgálja, hogy a felek ne csupán az ítéletből értesüljenek valamely, a bíróság által az ügyben relevánsként kezelt tény bizonyítatlanságáról. Általában az alperes ellenkérelméből válik egyértelművé, hogy valamely, a jogvita elbírálása szempontjából jelentős tény bizonyításra szorul-e. A bíróság az érvényesíteni kívánt jog alapján relevánsnak minősített tények körében és az ellenérdekű felek nyilatkozatai összevetésének eredményeként hívhatja fel a felet tény bizonyításra.

Az új Pp. nem szakít azzal a korábbi törvényen alapuló gyakorlattal, miszerint a bíróság kétség esetén tájékoztatni köteles a feleket arról, hogy adott tény tekintetében a bizonyítási kötelezettség melyiküké, illetve közölje velük a bizonyíték rendelkezésre bocsátásának, vagy az indítványozás elmulasztásának következményét.

A régi Pp. 164. § (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A Pp. 3. § (3) bekezdése a bíróság számára kötelezettségként írta elő, hogy a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztassa.

A régi Pp. 3. §-a (3) bekezdésének rendelkezéseit helyes értelmezésére és alkalmazására figyelemmel alkotott 1/2009. (VI. 24.) PK vélemény 4. pontja szerint a tájékoztatásnak az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesítettnek és teljes körűnek, valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lennie. A tájékoztatási kötelezettség nem teljesíthető csupán a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésére és 164. §-ának (1) bekezdésére utaló általános tájékoztatással.

Az elsőfokú bíróságnak azonban a perbeli esetben sem a régi, sem az új Pp. rendelkezései alapján nem állt fenn kötelezettsége arra vonatkozóan, hogy az alperest a bizonyítandó tényekről - akár egyediesítve is - tájékoztassa, tekintettel arra, hogy az alperesi védekezésben felhozottak bizonyítás lefolytatását nem tették szükségessé, a bíróságnak kizárólag jogkérdésben kellett állást foglalnia. Az alperes védekezése abban állt, hogy nem minősül közfeladatot ellátó szervnek, így a kért adatok kiadására nem kötelezhető. Önmagában a szerződő felek megnevezésének közérdekű jellegéből nem vonható analógia valamennyi adatigény közérdekűségére. Konkrét - az Infotv.-ben szabályozott - megtagadási okra történő hivatkozás hiányában nem volt szükséges az alperesi szerződések - zárt adatkezeléssel való - becsatolása sem. Az elsőfokú bíróság tehát e körben sem követett el eljárási szabályszegést.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. Megállapítása szerint az első fokon hozott határozat az irányadó anyagi jogi szabályoknak megfelelt, erre tekintettel azt - a Pp. 383. § (2) bekezdésében írtaknak megfelelően - helybenhagyta.

A jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt ismertette, azokat az alperesi védekezés és a fellebbezés érvelése mentén a másodfokú bíróság a következőkkel egészíti ki, és ezen rendelkezések alapján az alábbiak szerint vezeti le azt, hogy a jelenlegi jogszabályi környezetben az alperes miért köteles a felperesi adatigénylés teljesítésére.

Az Infotv. 3. § 5. pontja szerint közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv, vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon, vagy formában rögzített információ, vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló, vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésre, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

A 3. § 6. pont szerint közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

A perbeli adatigénylés időpontjában hatályos Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése deklarálja az információszabadság alapjogát, amikor kimondja, hogy mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az Alaptörvény 38. cikk (1) és (5) bekezdései értelmében az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

Az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló gazdálkodó szervezetek törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség, a célszerűség és az eredményesség követelményei szerint.

Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése értelmében a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet

köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok.

Alkotmányos követelmény tehát a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatósága, a nyilvánosság előtti elszámoltathatóság.

A közpénzfelhasználás korlátja az, hogy a nemzeti vagyont a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Az Alaptörvény 38. cikke a közpénzekkel történő gazdálkodás átláthatóságát, a 39. cikk (2) bekezdés pedig a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos szintre emelte, ezzel garantálva a nyilvánosság előtti elszámoltathatóságot, ellenőrizhetőséget. Az Alaptörvény minden közpénzzel gazdálkodó szerv kötelességévé teszi a nyilvánosság előtti elszámolást.

Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a 21/2013. (VII. 19.) alkotmánybírósági határozatra, amely a Nemzeti Hitvallásban foglaltakat figyelembe véve mondta ki, hogy az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve nemcsak a közpénzek és a nemzeti vagyonra vonatkozó, hanem általában véve a közfeladatok ellátásával összefüggő adatok kezelése szempontjából is irányadó.

Az információszabadság alapjogát az Infotv. bontja ki.

Az Infotv. 1. §-a szerint a törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon.

A 2. § szerint a törvény hatálya Magyarország területén folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra kiterjed, amely természetes személy adataira, valamint közérdekű adatra, vagy közérdekből nyilvános adatra vonatkozik.

Az alperes az Infotv. hatálya alá tartozó 100%-os állami tulajdonban álló szerv.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (Nvtv.) 1. § (2) bekezdés c) pontja szerint nemzeti vagyonba tartoznak többek között az államot megillető társasági részesedések.

A 7. § (1) bekezdése értelmében a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.

Az Nvtv. - az Alaptörvénnyel összhangban - megerősíti tehát, hogy az állam tulajdona nemzeti vagyon, a felelős gazdálkodásból következik a nyilvánosság.

A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése.

Az Nvtv. 10. § (1) bekezdése szerint a nemzeti vagyont, annak értékét és változásait a tulajdonosi joggyakorló nyilvántartja. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a vagyon elsődleges rendeltetése szerinti közfeladat megjelölését is.

Ezen jogszabályi környezetből az következik, hogy nemcsak az alapozza meg az átláthatóság követelményének teljesítését, hogy az adatkezelő számára jogszabály előírja-e valamilyen közfeladat ellátásának kötelezettségét, hanem az is, hogy az adott szerv nemzeti vagyonnal gazdálkodik, azzal rendelkezik. Az Alaptörvény konkrétan kimondja, hogy a közpénzekre és a nemzeti vagyonra vonatkozó adatok közérdekű adatok.

Az Alkotmánybíróság a 25/2014. (VII. 22.) AB határozatában megerősítette, hogy az állami vagyonnal gazdálkodó, vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül. Ezzel az Infotv. információszabadságra vonatkozó rendelkezéseit általános érvennyel terjesztette ki az állami vagyonnal gazdálkodó szervekre és személyekre.

A fentiek alapján az alperes - az Infotv. 26. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - köteles az adatigénylés teljesítésére. Nincs jelentősége a jogszabály fogalmazásmódjának, annak, hogy ezen jogszabályhely az állami, illetve a helyi önkormányzati feladatot ellátó szerveken túl egyéb közfeladatot ellátó szervről rendelkezik, mert az alperes kötelezettsége az Alaptörvény rendelkezéseiből következik.

A 8/2016. (IV. 6.) AB határozat szerint a közfeladatot ellátó szerv többségi vagy kizárólagos tulajdonában - tehát az irányítása alatt álló - gazdasági társaságok közpénzt kezelnek, ebből következően - tekintettel az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére - az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése és a vonatkozó törvények megfelelő előírásai szerint - az általuk kezelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok vonatkozásában az adatnyilvánosság biztosítására kötelesek. Az állami tulajdonban álló gazdasági társaság profitja is közpénz, „közpénz nem vész el”. A közérdekű adat Infotv. 3. § 5. pontjából következő fogalom meghatározás alapján az alperes az adatnyilvánosság biztosítására, a rendelkezésére álló szerződésekből a felperes által kért adatok kigyűjtésére köteles.

A felperesi adatigénylés nem számlaszintű ellenőrzésére irányul. Kétségtelen, hogy az egyedi adatigényléstől meg kell különböztetni a közfeladatot ellátó szervek gazdálkodásának célszerűségét, eredményességét, valamint törvényességét érintő ellenőrzés lefolytatására külön törvényben feljogosított szervek eljárását. Ezt a helyzetet rögzíti az Infotv. 30. § (7) bekezdése, amely racionális keretet szab az egyedi adatigényléseknek. Az Infotv. 30. § (7) bekezdésében foglalt mélységi korlát azt jelenti, hogy az adatigénylés nem terjedhet addig, hogy átvegye az ellenőrző szervek feladatát. A perbeli esetben a felperes nem a teljes szerződések kiadását kérte, igénye az alperessel szerződő felek nevére, a szerződések tárgyát képező tevékenységekre és azok ellenértékére vonatkozó adatokat érinti, ami messze nem jelenti azt, hogy az alperesi társaság gazdálkodását, annak eredményességét, a működés törvényességét kívánná átfogóan felülvizsgálni. A felperesi adatigénylés arra alkalmas, hogy a közpénzek felhasználását ellenőrizze.

A felperesi adatigénylés nem általános jellegű, az teljesen egyértelmű, nem teszi szükségessé új adat előállítását sem. A felperes által kért adatok az alperes rendelkezésére állnak, egyszerű művelettel, a szerződések áttanulmányozásával kigyűjthetők az igényelt adatokat. A közérdekű adatokra vonatkozó nyilvánosság-elv érvényesüléséhez szükséges, hogy az arra köteles adatkezelő a közérdekű adatok megismerését - proaktív módon, illetve az egyedi adatigénylés során is aktívan eljárva - biztosítsa.

Amennyiben az adatigénylés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételevel jár, vagy az a dokumentum vagy dokumentumrész, amelyről az igénylő másolatot igényelt, jelentős terjedelmű, illetve a költségtérítés mértéke meghaladja a kormányrendeletben meghatározott összeget, az adatigénylés teljesítését az adatkezelő az Infotv. 29. § (4) bekezdésében írtak szerint költségtérítés teljesítéséhez kötheti, költségeit a közérdekű adat iránti igény teljesítéséért megállapítható költségtérítés mértékéről szóló 301/2016. (IX. 30.) Korm. rendeletben foglaltak szerint határozhatja meg.

Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, a felperes a fellebbezési eljárásban pernyertes lett. A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. Az (5) bekezdés szerint a jogi képviselővel eljáró fél a perköltséget kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. A jogi képviselővel eljáró felperes a fellebbezési ellenkérelmét az új Pp.-re hivatkozással terjesztette elő, tudatában volt tehát annak, hogy a másodfokú bíróság az új Pp. szabályai alapján jár el. Ennek ellenére a fellebbezési eljárásban a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről rendelkező 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet által rendszeresített költségjegyzéket nem terjesztett elő, ezért a másodfokú bíróság az alperes perköltségben marasztalását mellőzte.

Az eljárás az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján tárgyi illetékmentes.

Budapest, 2018. november 6.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő